

Vezérlők kijelzőinek tisztítása

A COVID-19 járvány idején fertőtleníteni kell a vezérlők, kijelzők és kezelőpanelek érintő felületeit. Ehhez ad tanácsokat az alábbi cikk.

Tárgyszavak: műanyag-feldolgozás; COVID-19; fertőtlenítés.

A munkavállalók védelme a koronavírussal szemben rendkívül fontossá teszi fertőtlenítő eljárások bevezetését a vezérlők, kijelzők és kezelőpanelek érintő felületein. Ma már természetes, hogy egy gép, berendezés vezérlő- és kezelőpanellel rendelkezik. A napi gyártási folyamatok, a leállások, az alkatrészhibák, az alapanyag-problémák stb. mellett, a vezérlő kijelzőjére és kezelőgombjaira általában nem tekintenek olyan alkatrészként, amelyekre különösebb figyelmet kellene fordítani. Csak az számít, hogy megfelelően működjenek, és ez legtöbbször így is van, ezért nem gondolnak rendszeres tisztításukra.

Most, a COVID-19 járvány idején került előtérbe, hogy az érintőképernyőn élő vírus is lehet. Tehát ezeket nem csak megtisztítani, hanem fertőtleníteni is kell. A legtöbb kijelző szemmagasságban helyezkedik el, és elég közel kell hozzá állni ahhoz, hogy a gyártási folyamat paramétereit vagy értékeit látni lehessen. Ha valaki köhög vagy tüszent, akkor apró cseppek szennyezik be a képernyőt és a kezelőpanelt, ráadásul a vírusok szívósak, és akár néhány órán át vagy néhány napig is életképesek maradnak.

Mi a legjobb módszer a vezérlő képernyőjének megtisztítására? Egy vezérlő drága és a cseréje sem olcsó, ezért nem mindegy, hogy milyen törölkendőt vagy fertőtlenítőt használunk. Kerülni kell, hogy karcolódjon, vagy a vegyszer megmarja, nem szabad bekenni, a rajtuk lévő címkéket eltávolítani vagy tönkretenni a képernyő érintési érzékenységet. Ha üvegből készülne, az megkönnyítené a dolgokat, de a legtöbb képernyő hasonló anyagból készül, mint a számítógép, a táblagép vagy mobiltelefon kijelzője. Általában érintésérzékeny műanyag fóliával is be vannak vonva, amelyet egyes tisztítószeresek károsíthatnak.

A vírus néhány órától néhány napig élhet ezeken a felületeken, ezért fontos kérdés, hogy milyen gyakran kell fertőtleníteni a kijelzőket? Erre nem könnyű válaszolni, és figyelni kell arra is, hogy miként hajtják végre az alkalmazott eljárásokat. A gyakoriságra válasz, hogy műszakonként minimum egyszer, de mivel nem lehet tudni, hogy ki fertőzött, ezért többször is célszerű elvégezni egy műszakon belül. A gyakoriság attól is függ, hogy hány ember használja a vezérlőt.

Milyen fertőtlenítőszer használata a legjobb a vezérlőnél? Első lépésként fel kell venni a kapcsolatot a gép gyártójával, és megkérdezni, hogy mit ajánl. Szappanos vizet és 70%-os izopropanolt szoktak ajánlani. Ismert, hogy mindkettő megöli a vírust, de van jobb is? Egy

internetes keresés során körülbelül 300 fertőtlenítőszeret találtak, amely megöli a SARS-CoV-2 koronavírus. Általában megadják a vírus elpusztításához szükséges kontaktidőt is, ami 30 másodperctől 5 percig tarthat a fertőtlenítő szerek hatóanyagától (hatóanyagaitól) függően. Az izopropanol esetében ez az idő 5 perc, a hidrogén-peroxiddal 0,5–2 percet vesz igénybe a művelet. Fehérítőszer azonban nem szabad használni a vezérlők kijelzőin.

Lehet viselni latex vagy PVC kesztyűt is, de ez nem biztos, hogy praktikus egy egész műszak alatt, mert ha a kesztyű szennyeződik, akkor a vírust elterjedhet mindenre, amihez hozzáérnek. Másik kérdés, hogy mennyire működnek ezek a kesztyűk az érintésérzékeny képernyőkön.

Javasolt fertőtlenítő megoldások (amelyet csak saját felelősségre lehet használni)

1. Kilenc rész (90%) 70%-os izopropil-alkohol, vagy 60% etanol és 10% hidrogén-peroxid oldata két csepp folyékony gépi mosogatógéppel 500 ml-hez.
2. 3%-os hidrogén-peroxid oldat.
3. UV-fénnyel való kezelés, ami gyors módszer, de az UV-készülék drága.

A mosogatógél elősegíti a képernyő/panel felületének nedvesedését, de károsíthatja egyes érintőképernyők oleofób (olajtól védő) bevonatát, ugyanakkor ez a bevonat normál használat mellett is elhasználódik, viszont cserélhető.

Ajánlott eljárás

A legjobb a művelet előtt lekapcsolni a gépet. Ez azonban időigényes és problémás lehet a gép újraindítási ideje szempontjából, ugyanakkor egy feldolgozási paraméter véletlen megváltoztatása vagy egy rossz gomb megnyomása is jelentős gondot okozhat, ha a gép be van kapcsolva. Ha nem szeretné kikapcsolni a gépet, akkor legalább a motorokat, szivattyúkat állítsa le, hogy semmi ne mozogjon. A biztonság elsődleges fontosságú. Ügyeljen arra, hogy véletlenül se változtasson meg egyetlen beállítást sem.

Először teszteljen egy nem feltűnő felületen, megbizonyosodva arról, hogy a szer nem károsítja a képernyőt. Nedvesítsen be (ne áztasson) egy mikroszálal szövetet és óvatosan törölje meg a képernyőt 30–60 másodpercig. Ha a fertőtlenítő filmréteg még egy-két percig a felületen marad, akkor tovább fejti ki a fertőtlenítő hatását. Csak akkor kapcsolja be a berendezést a szokásos módon, ha megbizonyosodott arról, hogy minden száraz és nem maradt fertőtlenítő oldat a gombok, kapcsolók vagy elektromos alkatrészek között.

Figyelem: a 70%-os izopropil-alkohol nagyon gyúlékony, a levegőben a gyúlékonysági koncentrációtartománya 2,3–12,7%. Gőzei robbanásveszélyes elegyet képezhetnek. A gyulladási hőmérséklete 400 °C, ezért tartsa távol minden hőforrástól, például a fűvókáktól és a fűtőelemektől.

Összeállította: Dr. Lehoczki László

3/27/2020 | Plastics Technology, 2020. márc. www.ptonline.com